No. of Printed Pages—7

836 (EDM5C)

[20-HRGPNW–D5S(N)21A]

BA 5th Semester (New) Exam., 2020 (W)

EDUCATION

[GED S5-03 (M)]

(Economics of Education)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. *(a)* Answer the following questions in *1* or *2* sentence(s) each : 1×8=8
তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ প্ৰতিটো *এটা* বা *দুটা* বাক্যৰ ভিতৰত দিয়ক :

(i) In which year was the Kothari Education Commission formed?
কোন চনত কোঠাৰী শিক্ষা আয়োগ গঠন কৰা হৈছিল ?

(ii) Write the full form of NCERT.
NCERTৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখক।

(iii) Who authored the book, *The Wealth of Nations*?
The Wealth of Nations নামৰ গ্ৰন্থখনৰ প্ৰণেতা কোন ?

(iv) Under which Indian Constitutional Amendment of 2002 was the free and compulsory education of all children suggested?
ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো সংশোধনীৰ জৰিয়তে সকলো ল'ৰা ছোৱালীক বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষাদানৰ পৰামৰ্শ দিয়া হৈছিল ?

(v) Write the full form of DEB.
DEB ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখক।

(vi) Who had authored the book, *Human Capital* ?
Human Capital নামৰ গ্ৰন্থখনৰ প্ৰণেতা কোন ?

(vii) Which model can be used to estimate the demand for man power with great precision?

মানৱশক্তি চাহিদা নিৰূপণ জোখাৰ ক্ষেত্ৰত কোনটো মডেল ব্যৱহাৰ কৰা হয় ?

(viii) Write the full form of OECD.

OECD ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখক ।

(b) Choose the correct option from the following : 1×4=4

তলত দিয়াবিলাকৰ পৰা শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিৱাওক :

(i) Under which Indian Constitutional Amendment education was incorporated in the Concurrent List?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো সংশোধনীৰ জৰিয়তে শিক্ষাক সম্মিলিত তালিকাত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছিল ?

(1) 42nd Amendment
৪২তম সংশোধনী

(2) 46th Amendment
৪৬তম সংশোধনী

(3) 50th Amendment
৫০তম সংশোধনী

(4) 76th Amendment
৭৬তম সংশোধনী

(ii) What should be the public spending for education from the GDP, suggested by the Kothari Education Commission?

মুঠ ঘৰুৱা উৎপাদনৰ পৰা শিক্ষা ক্ষেত্ৰত কিমান ৰাজহুৱা খৰছ হ'ব লাগে বুলি কোঠাৰী শিক্ষা আয়োগে পৰামৰ্শ দিছিল ?

(1) 4%
৪ শতাংশ

(2) 6%
৬ শতাংশ

(3) 8%
৮ শতাংশ

(4) 10%
১০ শতাংশ

(iii) Human capital provides
মানৱ মূলধনে প্রদান কৰে

(1) only private benefits
কেৱল ব্যক্তিগত মুনাফা

(2) only social benefits
কেৱল সামাজিক মুনাফা

(3) both private and social benefits
ব্যক্তিগত আৰু সামাজিক মুনাফা দুয়োটাই

(4) None of the above
ওপৰৰ এটাও নহয়

(iv) In which year was the Mediterranean Regional Project conducted?
ভূমধ্যসাগৰীয় আঞ্চলিক প্রকল্পৰ কাম কিমান চনত আৰম্ভ কৰা হৈছিল ?

(1) 1955
১৯৫৫

(2) 1960
১৯৬০

(3) 1965
১৯৬৫

(4) 1970
১৯৭০

(c) Fill in the blanks : 1×4=4

খালী ঠাঁই পূৰণ কৰক :

(i) According to National Certification of Occupation the activity sectors can be classified into _____ categories.

ৰাষ্ট্ৰীয় বৃত্তিৰ শ্ৰেণীবিভাজন অনুসৰি কাৰ্যক্ষেত্ৰসমূহ _____ ভাগত ভাগ কৰা হৈছে।

(ii) According to the Census 2011 in India, the literacy rate of female is _____.

২০১১ চনৰ লোকপিয়লৰ মতে ভাৰতবৰ্ষত মহিলাৰ স্বাক্ষৰতাৰ হাৰ হৈছে _____ ।

(iii) The Article _____ of the Indian Constitution states that the State shall not discriminate against any citizen on grounds only of religion, race, caste, sex, place of birth or any of them.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ _____ অনুচ্ছেদৰ মতে ৰাজ্যই ধৰ্ম, বৰ্ণ, জাতি, লিঙ্গ, জন্মস্থান বা ইয়াৰ ভিতৰত কোনো এটা ভিত্তিত কোনো নাগৰিককে বিভাজন কৰিব নোৱাৰিব।

(iv) The Article _____ states that the citizen, men and women equally, have the right to an absolute means of livelihood.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ _____ অনুচ্ছেদৰ মতে নাগৰিক, পুৰুষ আৰু মহিলাসকলোৱে জীবনধাৰাৰ সমান অধিকাৰ আছে।

2. Answer any *five* from the following questions (each in around *50* words) : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো **পাঁচটাৰ** উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো *৫০* শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) What are the sources of revenue in education?

শিক্ষাত ৰাজহ বা খাজনাৰ উৎসবোৰ কি কি ?

(b) State the importance of fees in an educational institution.

শিক্ষা অনুষ্ঠান এখনত মাচুলৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ বিষয়ে লিখক।

(c) Explain the terms 'endowments' and 'land grants.'

'অৰ্পিত বস্তু' আৰু 'ভূমিৰ পৰা অনুদান'ৰ অৰ্থ লিখক।

(d) Give the meaning of indirect expenditure.
পৰোক্ষ ব্যয়ৰ অর্থ লিখক।

(e) What is the meaning of property of non-excludability?
অবর্জনীয় সামগ্রীৰ অর্থ কি?

(f) What is private property?
ব্যক্তিগত সামগ্রী মানে কি?

3. Answer any *six* from the following questions (each in around *120* words) : 4×6=24

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ যি কোনো **ছয়টাৰ** উত্তৰ লিখক (প্রতিটো প্রায় ১২০ শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) Write down the differences between public goods and private goods.
ৰাজহুৱা সামগ্রী আৰু ব্যক্তিগত সামগ্রীৰ মাজত থকা পার্থক্যসমূহ লিখক।

(b) How is education related to economic development? Explain shortly.
অর্থনৈতিক বিকাশৰ লগত শিক্ষা কিদৰে জড়িত? চমুকৈ বর্ণনা কৰক।

(c) Write down some causes of 'brain drain'.
'ব্রেইন ড্রেইন (মেধা প্রব্রজন)'ৰ কেইটামান কাৰণ উল্লেখ কৰক।

(d) What are plan and non-plan expenditure? Write with examples.
পৰিকল্পিত ব্যয় আৰু অপৰিকল্পিত ব্যয় বুলিলে কি বুজে? উদাহৰণসহ বুজাই লিখক।

(e) What is meant by man power planning?
মানৱশক্তি পৰিকল্পনা বুলিলে কি বুজে?

(f) Identify some reasons for underemployment.
শ্রমৰ অপূর্ণ ব্যৱহাৰৰ কেইটামান কাৰণ চিনাক্ত কৰক।

(g) Write a short note on human investment.
মানৱ বিনিয়োগৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখক।

4. Answer any *five* from the following questions (each in around *200* words) : 6×5=30

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো **পাঁচটাৰ** উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰায় ২০০ শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) What are the main policy issues of financing education in India? Discuss.
ভাৰতত শিক্ষাক্ষেত্ৰত পুঁজিৰ যোগান ধৰাৰ ক্ষেত্ৰত মনোযোগ দিয়া প্ৰধান দিশবোৰ কি কি? আলোচনা কৰক।

(b) Discuss the problems of human capital formation in India.
ভাৰতত মানৱ মুলধন সৃষ্টিৰ ক্ষেত্ৰত থকা সমস্যাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰক।

(c) What types of problem people are facing in the unorganized sector? Explain.
অসংগঠিত খণ্ডত মানুহে কেনেধৰণৰ সমস্যাৰ সম্মুখীন হয়? বৰ্ণনা কৰক।

(d) Discuss the basic factors that encourage in creating gender biasness in our education sector.
আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ লিংগ পক্ষপাতিত্ব সৃষ্টি কৰাৰ আঁৰত থকা মূল উপাদানসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰক।

(e) Elaborate the role of education in man power planning.
মানৱশক্তি পৰিকল্পনাৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষাৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে লিখক।

(f) Discuss the strategies of improving the access and quality education system in India.
ভাৰতবৰ্ষৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত সুবিধা আৰু গুণগত শিক্ষাৰ উন্নতিকৰণৰ উপায়সমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰক।

★ ★ ★